

Asia: VN/10855/2024

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot rajat ylittävän sähköisen tunnistamisen, sähköisten luottamuspalvelujen ja eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kansallisesta sääntelystä:

Suomen Yrittäjät pitää esitystä hyvänä ja kannatettavana askeleena henkilö-kohtaisen tunnistautumisen ja digitaalisten palveluiden kehittämisessä. Henkilökohtaisen tunnistautumisen tavoitteena on helpottaa kansalaisten asioin-tia viranomaisten kanssa, mikä on myös yrittäjien näkökulmasta merkittävä parannus.

Kuitenkaan esityksessä ei ole riittävästi arvioitu, miten eIDAS-asetus ja siihen liittyvät tunnistautumispalvelut vaikuttavat yrityksiin ja yrittäjiin asiakkaina. On tärkeää, että yritystoiminnan näkökulma otetaan huomioon, jotta kehityksestä ei synny tarpeettomia hallinnollisia esteitä tai epäselvyyksiä.

Henkilökohtaisen tunnistautumisen kehittämisen tulisi edistää myös yrittäjien toimintaedellytyksiä ja helpottaa asiointia viranomaisviestinnässä. Nykyisessä esityksessä edistystä yritystunnistautumisen osalta on toistaiseksi rajoitetusti, sillä esitys mahdollistaa vain sen, että yksi henkilö voi tunnistautua yrityksen puolesta. Jatkokehityksessä on olennaista ottaa huomioon yritystunnistautumisen monipuolinen potentiaali ja laajemmat käyttömahdollisuudet.

Lisäksi on olennaista, että yritystunnistautumisen kehitys kytkeytyy kansallisiin hankkeisiin, kuten Yrityksen Digitalous -ekosysteemiin. Tämä mahdollistaisi tunnistautumisen laajemman hyödyntämisen yritysten digitaalisissa prosesseissa ja viranomaisviestinnässä.

Suomen Yrittäjät katsoo, että esityksen toteuttaminen tarjoaa hyvän pohjan digitaalisen tunnistautumisen kehittämiseksi, mutta korostaa yritysten huomioimisen merkitystä sekä yritystunnistautumisen tulevien kehityssuuntien suunnittelua.

Huomiot koskien digitaalista henkilöllisyystodistusta:

Ei huomioita.

Huomiot kansallisen vahvan sähköisen tunnistamisen turvallisuutta parantavista muutoksista:

Ei huomioita.

Huomiot koskien kansallista ekosysteemikuvausta:

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että digitaalisen identiteetin ratkaisut tukevat myös pk-yritysten toimintaa. Lompakko voi tuoda hyötyjä esimerkiksi sähköisessä tunnistamisessa, allekirjoittamisessa ja todistusten hallinnassa. Näemme, että lompakko voi edistää yrittäjien digitaalista asiointia ja luottamusta digitaalisiin palveluihin, kunhan sen käyttöönotto aidosti edistää yrityksen hallinnollista ylläpitoa kaikenkokoisille yrityksille.

On kuitenkin tärkeää varmistaa, että pk-yrityksillä on mahdollisuus hyödyntää lompakkoratkaisuja ilman kohtuutonta hallinnollista tai teknistä taakkaa. Ekosysteemikuvauksessa ei käsitellä ratkaisuja, joissa yritykset voisivat esimerkiksi yhdistää useita henkilötunnistautumisia yrityksen lompakkoon tai valtuuttaa useita henkilöitä tai tahoja toimimaan yrityksen puolesta.

Lisäksi, vaikka velvoite ottaa lompakko käyttöön sähköisissä asiointipalveluissa ei koske mikro- ja pk-yrityksiä, niin näitä yrityksiä tulee kannustaa integroitua ekosysteemiin. Tämänkin takia pk-yrityksille tulee tarjota tukea ja ohjeistusta digitaalisen identiteetin lompakon käyttöönottoon ja integrointiin omiin palveluihin.

Ekosysteemin avoimuus ja markkinaehtoisuus ovat tervetulleita, mutta niiden toteutuksessa tulee huomioida myös pienempien toimijoiden resurssit ja tarpeet.

Nyroos Maria
Suomen Yrittäjät ry